

HRVATSKA PSIHOLOŠKA KOMORA

KLASA: 008-02/26-07/17

URBROJ: 375-03-18-26-7

Zagreb, 26. listopada 2026.

OVLAŠTENI PSIHOLOZI

- svima -

PREDMET: Provedba psihološkog testiranja specijalizanata

– preporuke, daju se

Poštovani,

dana 03. rujna 2026. godine stupio je na snagu je novi Pravilnik o standardima i načinu prijma specijalizanata (Narodne novine broj 94/2026), kojim je predviđeno psihološko testiranje kandidata, a za kirurške grane i testiranje manualne spretnosti.

Vezano za navedene novosti, Komora je zaprimila niz upita psihologa o tome kako bi se takvo testiranje trebalo provoditi u praksi. Kako bi se odgovorilo na navedena pitanja, pružile jasnije upute te, u mjeri u kojoj je to moguće, pridonijelo ujednačavanju prakse, izrađene su sljedeće preporuke za provedbu psihološkog testiranja i testiranja manualne spretnosti specijalizanata.

Preporuke se odnose na sadržaj i kriterije provođenja psihološkog testiranja i testiranja manualne spretnosti specijalizanata (doktora medicine, doktora dentalne medicine, magistara medicinske biokemije/magistara medicinske biokemije i laboratorijske medicine te magistara farmacije) prilikom postupka psihološkog testiranja u zdravstvenim ustanovama, preporuke za proveditelje psihološkog testiranja, način izvještavanja o rezultatima psihološkog testiranja i pravo na uvid u rezultate psihološkog testiranja.

Psihološko testiranje specijalizanata kao pristupnika provodi se sukladno odredbama Zakona o psihološkoj djelatnosti i Pravilnika o standardima i načinu prijma specijalizanata. Psihološko testiranje provodi se radi procjene zadovoljenosti kriterija vezanih za kognitivne sposobnosti i ključne osobine ličnosti pristupnika specijalizanata, a za kirurške grane i radi procjene zadovoljenosti kriterija manualne

spretnosti. Rezultat na psihološkom testiranju specijalizanata u zdravstvenim ustanovama nije procjena radne sposobnosti.

Psihološko testiranje obavezno uključuje:

1. kraći psihologijski intervju
2. procjenu kognitivnih sposobnosti
3. procjenu osobina ličnosti.

Za kirurške specijalizacije, u skladu s Pravilnikom o standardima i načinu prijma specijalizanata, provodi se i testiranje manualne spretnosti.

Psihološko testiranje pristupnika provodi ovlašteni psiholog koji posjeduje odgovarajuće kompetencije za psihološku procjenu pristupnika u kontekstu rada i zdravstvenog sustava. U pravilu ga provodi specijalist psihologije medicine rada.

Ako psihološko testiranje ne provodi specijalist psihologije medicine rada, može ga provesti drugi ovlašteni psiholog koji ima odgovarajuću dodatnu stručnu osposobljenost i iskustvo za predmetnu procjenu i primjenu korištenih psihodijagnostičkih sredstava. U tom slučaju preporučuje se da način procjene, kriteriji i zaključivanje budu usklađeni sa stručnim standardima psihologije medicine rada.

Testiranje manualne spretnosti za kirurške grane provodi se primjenom standardiziranog i kategoriziranog psihodijagnostičkog sredstva primjerenog svrsi procjene. Testiranje provodi ovlašteni psiholog koji je osposobljen za primjenu, bodovanje i interpretaciju konkretnog psihodijagnostičkog sredstva. U pravilu testiranje provodi specijalist psihologije medicine rada koji je dodatno osposobljen za primjenu konkretnog psihodijagnostičkog sredstva.

Ako takav psiholog nije dostupan u zdravstvenoj ustanovi, testiranje može provesti drugi ovlašteni psiholog s odgovarajućom osposobljenošću za konkretno psihodijagnostičko sredstvo, odnosno testiranje se može organizirati putem vanjske ustanove koja raspolaže odgovarajuće osposobljenim ovlaštenim psihologom.

Ako psihološko testiranje i/ili testiranje manualne spretnosti specijalizanata provode psiholozi koji nisu zaposleni na radnim mjestima organizacijskih psihologa, već obavljaju poslove u području kliničke i zdravstvene psihologije, potrebno je osigurati im odgovarajuće vrijeme za provedbu psihološkog testiranja, bodovanje, vrednovanje i obradu psihologijskih testova, interpretaciju rezultata te, prema potrebi, pružanje povratne informacije pristupnicima. U tu svrhu Povjerenstvo za odabir specijalizanata, u dogovoru s neposredno nadređenim osobama uključenih psihologa, treba pravodobno organizirati njihov raspored na način da se tijekom razdoblja provedbe zadataka koji se odnose na psihološko testiranje i testiranje manualne spretnosti specijalizanata oslobode uobičajenih radnih obveza iz područja kliničke i

zdravstvene psihologije. Na taj se način osiguravaju potrebni uvjeti i dovoljno vremena za kvalitetnu i profesionalnu provedbu svih faza psihološkog testiranja.

Psihodijagnostička sredstva koja se primjenjuju u postupku psihološkog testiranja i testiranja manualne spretnosti specijalizirana moraju biti validirana i standardizirana te kategorizirana sukladno odredbama Zakona o psihološkoj djelatnosti i Pravilnika o psihodijagnostičkim sredstvima. Za odabir i interpretaciju psihodijagnostičkih sredstava odgovoran je psiholog.

Procjena kognitivnih sposobnosti provodi se primjenom standardiziranih psihologijskih testova, odnosno drugim odgovarajućim instrumentima prema stručnoj procjeni psihologa.

Od pristupnika se očekuje primjereno razvijeno kognitivno funkcioniranje na razini prosjeka ili iznadprosjeaka prema normama korištenog psihodijagnostičkog sredstva.

Procjena ličnosti provodi se primjenom standardiziranih psihodijagnostičkih instrumenata primjerenih svrsi procjene i zahtjevima radnog mjesta, odnosno drugim odgovarajućim instrumentima prema stručnoj procjeni psihologa.

Pristupnik ispunjava kriterij ako rezultati ne ukazuju na klinički ili funkcionalno značajna odstupanja u osobinama ličnosti, koja bi, prema interpretacijskim pravilima korištenog instrumenta, mogla značajno ometati profesionalno funkcioniranje.

Procjena manualne spretnosti provodi se primjenom standardiziranih instrumenata primjerenih svrsi procjene i zahtjevima kirurške specijalizacije.

Od pristupnika se očekuje primjereno razvijena manualna spretnost, odnosno razina fine motorike, koordinacije i preciznosti primjerena zahtjevima specijalizacije, sukladno kriterijima i normama korištenog instrumenta.

Po završetku psihološkog testiranja i interpretaciji njihovih rezultata, psiholog daje procjenu pristupnika u obliku kategorije »zadovoljava« ili »ne zadovoljava«.

Za provedbu psihološkog testiranja potrebno je osigurati odgovarajuće vrijeme, preporuča se do 60 minuta po pristupniku.

U postupku psihološkog testiranja pristupnika za prijam na specijalizaciju preporučuje se primjena standardiziranih psihodijagnostičkih instrumenata kojima se procjenjuju kognitivne sposobnosti, pažnja i koncentracija, perceptivno-motoričke sposobnosti, osobine ličnosti te emocionalno funkcioniranje.

Ovisno o svrsi procjene, preporučuje se razmotriti primjenu sljedećih instrumenata:

1. Kognitivne sposobnosti: Test „Izbaci uljeza“, Test kognitivnih matrica, NPNK, KNT, TN, SPM, Beta-II i drugi odgovarajući testovi sposobnosti.
2. Pažnja i koncentracija: Test pažnje d2 i drugi standardizirani testovi pažnje i koncentracije.

3. Manualna spretnost (perceptivno-motoričke sposobnosti): Bender-Gestalt, Gibsonov spiralni labirint i drugi odgovarajući instrumenti.
4. Osobine ličnosti i emocionalno funkcioniranje: DAS, SQ48, EPQ, CCII, CI, STAXI, 16PF, NEO-PI-R i drugi odgovarajući upitnici.

Navedeni instrumenti predstavljaju preporuku, a ne obvezan ili iscrpan popis testova. Odabir i kombinacija instrumenata u nadležnosti su psihologa koji provodi procjenu, uzimajući u obzir zahtjeve pojedine specijalizacije, psihometrijska svojstva instrumenata, dostupne norme i pravila psihološke struke.

Preporučuje se da pristupnici prije provedbe psihološkog testiranja ispune i potpišu Izjavu o zdravstvenom stanju (Prilog 1), radi prikupljanja informacija o zdravstvenim okolnostima koje mogu utjecati na rezultate testiranja i njihovu stručnu interpretaciju.

Izjava služi isključivo kao pomoćni izvor informacija u postupku psihološke procjene.

Nalaz i mišljenje psihologa (Prilog 2) o rezultatima psihološkog testiranja psiholog dostavlja se Povjerenstvu za odabir specijalizanata putem službene elektronske pošte ili u fizičkom obliku, isključivo u obliku kategorijalnih nalaza, bez navođenja pojedinačnih rezultata psiholoških testova i detaljne psihološke interpretacije.

Povjerenstvu za odabir specijalizanata dostavlja se samo zaključak relevantan za svrhu selekcijskog postupka, odnosno informacija ispunjava li pristupnik kriterije psihološkog testiranja, a za kirurške grane i kriterije testiranja manualne spretnosti. Povjerenstvu se ne dostavljaju pojedinačni rezultati psihodijagnostičkih sredstava, testni protokoli niti drugi podaci koji nisu nužni za svrhu selekcijskog postupka.

Pristupnik ima pravo upoznati se s rezultatima vlastite psihološke procjene i njihovim stručnim značenjem, u skladu sa Zakonom o psihološkoj djelatnosti i Kodeksom etike psihološke djelatnosti. Pravo na upoznavanje s rezultatima ne uključuje pravo na uvid u zaštićene dijelove psihodijagnostičkih sredstava, testne čestice, ključeve za bodovanje i drugi zaštićeni testni materijal.

Ove se Preporuke objavljuju na mrežnoj stranici Komore te se primjenjuju do stupanja na snagu Smjernica za provedbu psihološkog testiranja i testiranja manualne spretnosti specijalizanata.

S poštovanjem,

**PREDSJEDNICA
HRVATSKE PSIHOLOŠKE KOMORE**

Andreja Bogdan

DOSTAVITI:

1. Mrežna stranica.
2. Pismohrana.

PRILOG 1.

IZJAVA O ZDRAVSTVENOM STANJU

Pristupnika u postupku psihološkog testiranja za prijam na specijalizaciju

Ime i prezime: _____

Datum rođenja: _____

Specijalizacija: _____

Izjavljujem pod kaznenom i materijalnom odgovornošću da su sljedeći podaci o mojem zdravstvenom stanju istiniti i potpuni prema mojim saznanjima.

Jeste li ikada bolovali ili bili liječeni zbog sljedećih bolesti, poremećaja ili stanja?

Zdravstveno stanje	DA	NE
1. Psihički poremećaji ili psihijatrijsko liječenje	☐	☐
2. Neurološke bolesti ili poremećaji	☐	☐
3. Epilepsija ili drugi napadaji	☐	☐
4. Gubitak svijesti ili ponavljane nesvjestice	☐	☐
5. Ovisnost o alkoholu ili liječenje zbog alkoholizma	☐	☐
6. Ovisnost o drogama ili liječenje zbog uporabe droga	☐	☐
7. Druge bolesti ili stanja koja mogu utjecati na pažnju, koncentraciju, prosuđivanje ili psihomotorne sposobnosti	☐	☐
8. Uzimanje lijekova koji mogu utjecati na psihičko funkcioniranje ili rezultate testiranja te uzimanje lijekova ili drugih zakonom zabranjenih psihoaktivnih tvari	☐	☐

Potvrđujem da sam na postavljena pitanja odgovorio/la istinito i prema svojim saznanjima potpuno te da nisam svjesno prešutio/la okolnosti koje bi mogle značajno utjecati na provedbu i interpretaciju psihološke procjene.

Upoznat/a sam da ova izjava ne predstavlja ocjenu zdravstvene ili radne sposobnosti.

Mjesto i datum: _____

Potpis pristupnika: _____

PRILOG 2.
NALAZ I MIŠLJENJE PSIHOLOGA

Psihološko testiranje u postupku prijma na specijalizaciju

Ime i prezime: _____

Datum rođenja: _____

Datum testiranja: _____

Specijalizacija: _____

Svrha procjene

Psihološka procjena provedena je na zahtjev (naziv ustanove), u svrhu utvrđivanja ispunjava li pristupnik kriterije psihološkog testiranja u postupku prijma na specijalizaciju iz (naziv specijalizacije), sukladno Pravilniku o standardima i načinu prijma specijalizanata (NN 94/2026) i odluci zdravstvene ustanove o načinu i provedbi psihološkog testiranja.

Primijenjene metode

Psihologijski intervju, ispitivanje kognitivnih sposobnosti (navesti instrument), procjena osobina ličnosti (navesti instrument) te, za kirurške specijalizacije dodati ispitivanje manualne spretnosti (navesti instrument).

Nalaz

Rezultati ukazuju na primjereno kognitivno funkcioniranje/odstupanja u kognitivnom funkcioniranju relevantna za zahtjeve predmetne specijalizacije.

U području ličnosti su utvrđena / nisu utvrđena odstupanja relevantna za zahtjeve predmetne specijalizacije.

Rezultati ispitivanja ukazuju na primjereno razvijenu manualnu spretnost, primjerenu zahtjevima predmetne specijalizacije / Rezultati ispitivanja ukazuju na odstupanja u manualnoj spretnosti relevantna za zahtjeve predmetne specijalizacije. *(Za kirurške grane specijalizacije.)*

Rezultati psihološkog testiranja, intervjua i opažanja tijekom procjene ukazuju na psihološko funkcioniranje primjereno zahtjevima predmetne specijalizacije/obilježja koja predstavljaju relevantnu zapreku za zahtjeve predmetne specijalizacije.

Mišljenje

Na temelju provedene psihološke procjene pristupnik ZADOVOLJAVA/NE ZADOVOLJAVA psihološke kriterije za odabir/prijem na specijalizaciju iz (navesti specijalizaciju).

(Mjesto i datum)

(Ime i prezime psihologa, potpis i pečat)